

Hösten
2008

PAPPERSMAGASINET

Informationstidning för Pappers avd 68

SPEEDWAYMATCHEN 29 JULI

Den 29 juli mötte Rospiggarna Dackarna på hemmaplan. Pappers' avd. 68 och Folksam var med och subventionerade inträdesbiljetter och förtäring för Pappers' medlemmar. Läs mer om det hela på sidorna 11—13.

**OBS: Medlemsmöte på Valhall
den 23 sept 15.45 (se sista sidan)**

PRESSTOPP

Avlösningstiderna.

Måndagen den 8 september gästade Pappers förhandlingsombudsman Lasse Wählstedt Hallstavik.

Han var här med anledning av att det inte gått att träffa en rimlig uppgörelse med Hallsta pappersbruk om ersättning för den tid det tar för skiftarbetarna att göra en korrekt avlösning. Vårt krav har varit att få en ersättning av samma storlek som våra kollegor på Braviken har sedan många år tillbaka.

Sista sidan.

Besök från förbundet

sid 6-7

Bengt Sjöholm

www.avd68.com

Ordföranden har ordet

När detta år är till ända är också en epok i Hallsta pappersbruk slut. I och med nedläggningen av PM 2 finns inte längre någon pappersproduktion i det gamla pappersbruket kvar. Visst känns det tråkigt, framförallt att ett antal arbetstillfällen försvinner från orten..

Om man vill se det ur en annan synvinkel kan man glädjas åt att vi har tre pappersmaskiner rullande i ”nya” bruket och att nya investeringar nu görs i PM 12.

Vi får spotta i nävarna och kämpa för andra etableringar i Hallstavik och understödja en utveckling som på sikt kan ge Hallsta en ny pappersmaskin.

De befarade varslen för detta år ser ut att i stor utsträckning kunna klaras med de erbjudanden som företaget gått ut med och de uppsägningar som anställda gjort vid sidan av paketet. Om det blir några varsel om uppsägningar i höst så lär det i alla fall inte beröra någon större grupp.

Det är dock viktigt att påpeka att några personalreduceringar från idag gällande personalplan inte skall ske innan risk- och konsekvensanalyser gjorts samt förhandlingar genomförts. Vi får alla hjälpas åt att bevaka detta.

Samtidigt kan vi tyvärr konstatera att de pensionserbjudanden, som personer födda 1947 och tidigare, erbjudits inte riktigt når upp i nivå med de som våra kollegor i branschen erhållit. Vårt öppna brev till Holmen Papers VD Arne Wallin om att skjuta till extra omställningspengar har besvarats med tystnad hittills. Kravet på ett livskvalitetskonto, där extra utbildningspengar skjuts till utöver TSL-försäkringen, kvarstår.

Vi lider också i dessa dagar med våra kamrater i Wargön som förlorar hela sin fabrik och där 260 Pappers-medlemmar går en oviss framtid till mötes. Det är ett hårt slag för Vänersborgs kommun och en 140-årig industriverksamhet som nu upphör.

”De e mycke nu” som Stefan Sauk sa i Lorry. Inte nog med att vi ska få en ny organisation på bruket, vi ska göra risk- och konsekvensanalyser, vi ska arbeta med omställningsfrågorna, det är pensioneringar och avgångsvederlag, det blir omplaceringar, folk måste utbildas, den kompetensinventering som gjorts ställer till mer problem än den hjälper osv. Ovanpå detta skall lönerrevisionen för 2008 också klaras av.

Naturligtvis finns det ännu fler frågor i pipeline att ta itu med men just nu orkar vi inte med att driva alla frågorna – några får skjutas framåt i tiden. Det gäller t ex nytt lönesystem, samverkansavtal, vissa fackliga utbildningar.

Beträffande lönerrevisionen så har vi slagit fast en strategisk målsättning att vi ska ligga bland de tio bäst betalda företagen inom branschen. Idag ligger vi under 20-sträcket. Att vi nu genomgår en strukturförändring innebär ingen ändring i den målsättningen.

För att nå målet krävs det att företaget skjuter till friska pengar utöver det som finns reglerat i den centrala överenskommelsen. Skillnaden går inte att eliminera på ett eller två år men vi måste börja röra oss i rätt riktning. Den här hösten kan bli en bra början.

Beträffande lönerrevisionen så har vi lyft upp följande frågor på förhandlingsbordet. Höjd grundlön (för att nå målet ovan), lönegrupp 4 till torkare, införande av lönegrupp 5 på underhåll, en handledarersättning (att utgå per timme enligt samma princip som förmansersättningen) samt värdesäkring av hamnackordet (med det fulla avtalsvärdet).

Vi återkommer när det finns något mer konkret att rapportera.

En annan sak som snart ska avgöras är om Pappers ska kvarstå som eget förbund eller gå ihop med Grafikerna och Skogs- o Trä. Lördag och söndag den 27-28 september håller förbundet en extrakongress på Runö-skolan som ska besluta i frågan. Efter att ha pejlade läget i förbundet har förbundsstyrelsen beslutat rekommendera att vi kvarstår som eget förbund tills vidare.

Vi kommer att diskutera frågan på styrelsemötet i september och väga för- och nackdelarna mot varandra. En fördel med sammanslagning kan vara att det samlas större resurser centralt men en nackdel är att det blir ett större avstånd mellan medlemmar och förbundsledning. Även om Pappers blir kvar som eget förbund så kommer det att behövas ett utökat samarbete med andra förbund i framtiden.

År 2015 fyller avdelningen 100 år. Det kommer vi att fira ordentligt oavsett om vi då fortfarande är avd 68 i Pappers eller en klubb/sektion i något nytt förbund. Vi utgår nämligen ifrån att fabriken finns kvar i drift då.

Exakt vilka former firande kommer att ta sig uttryck i vet vi inte idag men det finns olika idéer.

Det finns också ett behov av att tills dess bygga på vår 75-års historik med det som hänt under åren 1990-2015.

Även här finns det utrymme för idéer om hur historiken skall göras. Utställning, tidning, bok, dvd etc. Det problem vi har just nu är att detta arbete står och stampar. Kanske finns det bland medlemmarna någon eller några som skulle tycka det var spännande att gå in i detta arbete? Hör iså fall av er till oss.

På vår verksamhetsplanering i våras enades vi om en målsättning som vi gemensamt skall arbeta för att uppfylla. Den lyder: vi ska vara **en stark och aktiv fackförening med ett medlemsnära arbetssätt**.

Vi har också tagit fram olika åtgärder för att kunna nå det målet. Nu är det upp till de förtroendevalda kamraterna att leverera resultat. Denna målsättning betyder inte att vi idag är svaga och inaktiva eller att vi arbetar långt ifrån medlemmarna. Det tycker vi inte. Men inget är så bra att det inte kan förbättras. Genom vår nya målsättning spänner vi bågen ytterligare och hoppas nå längre än vi tidigare gjort. Det ligger mycket i det gamla talesättet ”genom att sikta på stjärnorna når man trädkropparna”.

Roger Berglund

Krönika

Gästkrönikör: Erik Eriksson

När farsan gick på luffen.

Det var i början av 20-talet och farsan var sjutton år. Verkstan stängde och farsan och hans kompis gick på luffen, för där hemma var det ont om mat.

Många verkstäder och fabriker stängde de där åren. Arbetslösheten var uppe i tjugofem procent.

Farsan och hans kompis var ute ett helt år. De drev runt, försökte få ett mål mat mot ett dagsverke, vägarna var fulla med arbetslösa som också gått hemifrån.

De svalt och for illa, men de klarade sig. De fick hjälp av andra som också hade det knappt.

En kväll kom farsan och kompisen till en stuga, där bodde sågverksarbetare, en ung familj med flera barn. Hustrun hade just bakat, hon skar upp av limpan, gav pojkarna var sin bit. Farsan kom ihåg doften av brödet, han glömde aldrig den där unga kvinnan som släppte in honom och kompisen i köket.

För det mesta sov de ute eller i lador, men ibland blev de insläppta i en uppvärmd fabrikshall eller i ett tegelbruk, av arbetare som ännu inte blivit friställda, och som delade med sig av matsäcken.

Farsan berättade aldrig om hur svårt han hade det. Han kom ihåg hur han fick hjälp, lite mat, en sovplats. Och det var bara de fattiga som hjälpte honom. De rika bad honom försvinna när han knackade på, hotade med polisen.

De där åren fick farsan se Sverige, han lärde sig en del om politik också, och han fick klart för sig vad som menades med solidaritet. Fast jag är inte säker på att han hade hört ordet när han var sjutton år och gick på luffen.

Enligt uppslagsboken betyder solidaritet sammanhållning och kamratskap. Tiderna förändras, men det där ordets betydelse har väl inte förändrats sen farsan gick på luffen.

Sammanhållning, kamratskap och en limpmacka i köket.

Erik Eriksson

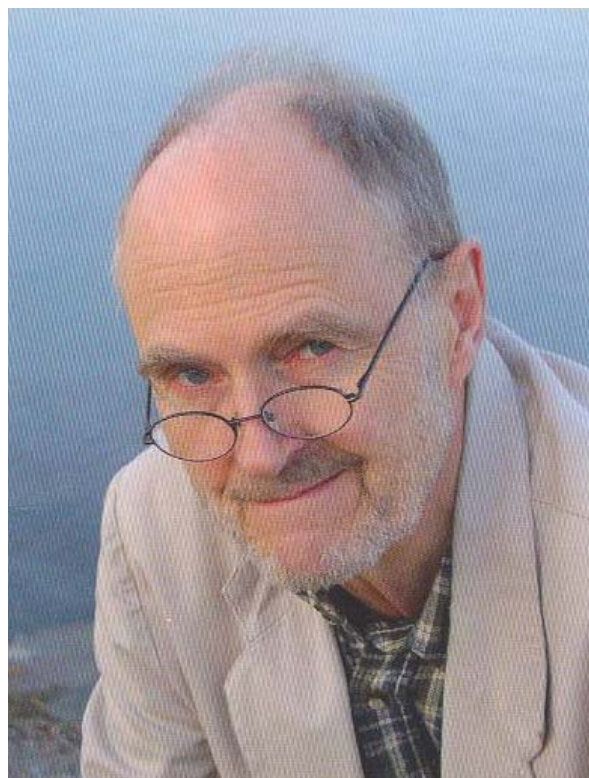

Foto: © Örjan Gran

Erik Eriksson är författare och bor i Grisslehamn. Han har tidigare jobbat som journalist. Bland annat var han krigskorrespondent från Vietnamkriget för bland annat SVT, Aftonbladet och CBS. Detta har han berättat om i den just utkomna boken "Jag såg kärleken och döden".

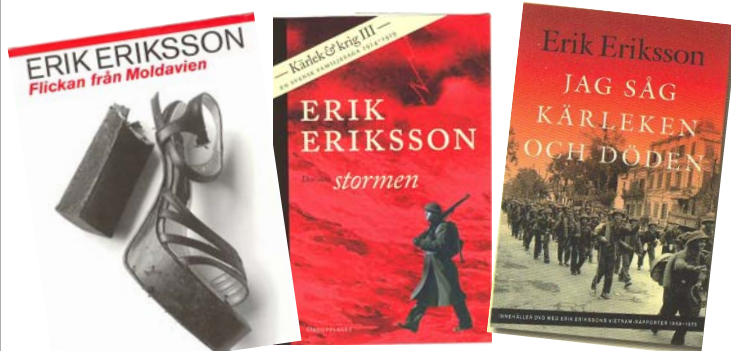
Han var också en av pionjärerna bakom Studio S, ett av de första samhällsgranskande programmen i SVT.

"Efter regntiden", en kärleksroman från krigets Hanoi, kom 1985 och blev rosad av kritiken.

Därefter har han skrivit en lång rad böcker bl a den 1988 filmade "Råttornas vinter" och några kriminalromaner om den f d polisen Verner Lindgren.

Under senare år har han skrivit en släktkrönika i tre delar från 1800-talets Grisslehamn. De heter "Det brinnande havet", "Den blå stranden" och "Den sista stormen".

Börje Nordström

SKYDDSFÅRÅGOR

Arbetsmiljörapport sommaren -08

Olycksfallen: Vi har 14st. hittills i år och kan vi hålla den trenden så kommer vi att vara på samma nivå som förra året: 19st. Vi lyckades inte så bra den här sommaren vi hade 4 olycksfall i juni månad och det är för många, normalt har vi ett till två olycksfall på en månad.

Nu har vi två somrar i rad som avviker från tidigare år. Vi får hoppas på att det är tillfälligt och att det inte blir någon trend att olycksfallen ökar under sommaren.

Nollolycksfallen: Vi har 75 skador utan sjukskrivningar i år. Trenden är inte bra. Förra året hade vi totalt 82 skador så nu måste vi skärpa oss och tänka på vår egen och andras säkerhet!

Tillbuden: 136 st. I våras sjönk tillbudsrapporteringen, men nu har vi kommit upp till nivån som vi har haft de senaste åren och det är bra om tillbudsrapporteringen ökar, om vi tittar på KTT bruken så ser vi att tillbudsrapporteringen inte är så bra i Hallsta. Vi måste försöka öka rapporteringen i Lisa för då aktiverar vi både dem som är ansvariga och oss själva samt arbetskamraterna i skydds- och säkerhetsarbete.

KTT- bruken är Braviken, Hylte, Kvarnsveden, Ortviken och Hallsta. Man har ett samarbete i olycksfall och tillbud och man jämför statistiken sines emellan.

Rehab & Hälsa

När man är på väg tillbaka från än längre sjukskrivning så ska man arbetsträna först, och det är tänkt att man ska arbetsträna på sin arbetsplats i första hand, och hur länge man får arbetsträna är försäkringskassan med och bedömer. Nya regler har börjat gälla sen i somras och vi kommer att utbilda oss i regelverket under hösten.

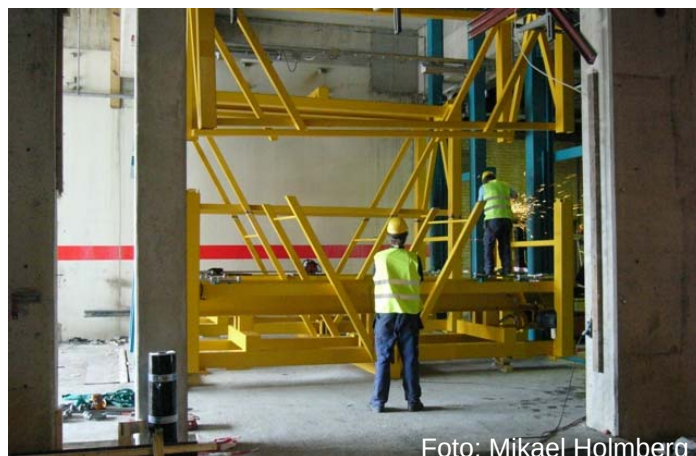

Bild från projektet "Breda Rullar"

Emb: Rullhanteringsprojektet.

Rapport: "Projektet rullar på enligt tidsplanen. För er som inte riktigt vet vad projektet handlar om så är det ett projekt där vi skall byta ut stora delar av rullhanteringssystemet. det blir nya elevatorer, transportband, nytt sorteringsbord placerat i pappersmagasinet samt nya rullresare och lagringsband i magasinet. Leverantör av utrustningen är Trancel från Göteborg.

I projektet så finns det även med en utbyggnad av 58 års pappersmagasin. Vill ni veta mer om projektet så titta gärna in i Forumet på Hallsta pappersbruks intranät. Sök sedan vidare på A projekt och sedan nummer A-708 "Breda rullar".

Du hittar även en länk på O/D:s intranätssida till forumet. Dessutom hittar du även bilder om du klickar på den länken."

Rapporten fick jag av Mikael Holmberg HSO, har ni ytterligare frågor om projektet kan ni kontakta Mikael.

PM12: Projektet har råkat ut för lite leveransförseningar, men i övrigt har det flutit på ganska bra. Man hoppas att det skall kunna köras i mitten eller slutet av september.

Åkc: Styrssystem Etapp1 är i slutfas, klart under hösten.

Och så har vi omorganisationen som också kommer att köras i projektform, en hel del risk- och konsekvensanalyser kommer att göras under året.

Skyddsorganisationen:

Huvudskyddsombuden kommer att ha samma områden som tidigare. Vi avvaktar utvecklingen av den nya skyddsorganisationen.

Dagliga tillsynen av truckar: Vi brister ofta med att göra den dagliga tillsynen på våra truckar. Det händer även ofta att den dagliga tillsynen görs men att kortet inte fylls i. Det viktiga är att om det händer något under dagen är tillsynskortet beviset på att man gjort den dagliga tillsynen.

Nu är det så att vissa avdelningar har lite andra rutiner, men i höst ska företaget ha likadana rutiner för hela bruket.

Man kommer att ha informationsträffar om daglig tillsyn i höst för alla truckförare.

Taisto Hautala

Liberalismen - del II

Inom liberalismen finns det olika inriktningar eller skolor om man så vill. Vissa kan ligga långt högerut och till och med ligga till höger om vissa höger-idéer, andra liberaler kan ligga långt till vänster och närmast likna socialdemokrater på högerkanten. Detta fenomen är inget ovanligt och förekommer inom alla ideologier. En och samma person kan i en fråga ha en högerliberal inställning och i en annan fråga en vänsterliberal åsikt. Skalan kan även vara vidare än så. En socialdemokrat kan ha en ren högersynpunkt i en specifik fråga och en klockren kommunistisk åsikt i en annan. Politiska frågor är komplexa och det är människan med.

I den förra artikeln slutade vi med liberalernas ekonomiska teorier – *laissez-faire* och *den osynliga handen*. Vi fortsätter där.

Skotten **Adam Smith** (1723-1790) utvecklade teorin om arbetsfördelning och den osynliga handens styrning av den ekonomiska utvecklingen. Den engelske nationalekonomen **David Ricardo** (1772-1823) fortsatte att utveckla Smiths teorier och argumenterade för att de olika länderna skulle specialisera sig på vissa produkter/varor och sedan genom handel med andra medverka till en högre välfärd för alla inblandade länder. Ricardo var emot *protektionism* (system med skyddstullar) och för *frihandel*.

Det var även Ricardo som lanserade en teori om arbetslönen som sen kommit att kallas "*den järnhårda lönelagen*"* (även om själva begreppet först användes av den tyska socialisten **Ferdinand Lasalle**). Enligt den skulle lönerna på en fri kapitalistisk marknad ständigt hållas nere på en nivå som räckte till arbetarnas existensminimum. För Ricardo och andra tidiga liberaler var detta helt i sin ordning.

Laissez-faire-linjen har kommit att kallas *Manchesterliberalismen*. Den förespråkades även av engelsmannen **Herbert Spencer** (1820-1903) i hans bok "*Individen gentemot staten*" (1884). Enligt Spencer skall företagen sköta sig själva utan inblandning och regleringar från något håll. En helt fri konkurrens ska råda.

Spencers oreserverade stöd åt den fria marknaden kan tyckas stå i strid med hans motstånd mot kolonialism och krig. Han var starkt emot nationalism och militarism som han ansåg vara förråande. Men det kan också ses som en konsekvent linje om att alla har rätt till sin frihet, ingen skall lägga sig i. Samhället, människan och ekonomin skall utvecklas fritt och spontant.

På 1970-talet framträdde en modern förespråkare för manchesterliberalismen – amerikanen **Milton Friedman** (1912-2006). Hans politiska plattform kan sammanfattas i följande; minska skattetrycket, minska den statliga regleringen (avreglering), privatisera offentlig verksamhet samt att införa marknadsmässiga metoder inom den offentliga sektorn. Känns det igen? Är det inte så den moderata agendan ser ut idag?

Som jag nämnde finns det olika inriktningar inom liberalismen och idag hör man kanske inte så mycket om *laissez-faire* och *Manchesterliberalism*. Istället är det ersatt med begreppet "*nyliberalism*" – men innebörden är densamma.

Det finns dock liberaler som tycker att nyliberalismen är för rå och att konsekvenserna för de arbetande blir för hårda om den fria och oreglerade kapitalismen får härja helt fritt. Dessa kallas "*socialliberaler*".

I en brittisk rapport från 1842 om villkoren inom kolgruveindustrin framkom det att både gravida kvinnor och barn arbetade i gruvorna samt att arbetstiderna kunde sträcka sig runt hela dygnet och att säkerheten rent allmänt var usel. Den här rapporten skakade om i England och det var då som vissa liberaler tog avstånd från den så kallade manchesterliberalismen och därmed uppstod *socialliberalismen*.

Socialliberalerna anser att staten i vissa fall, när markanden inte fungerar, måste gripa in med åtgärder. Det kan handla om en aktiv ekonomisk politik från statens sida eller en aktiv socialpolitik. Man ansåg att den politiska och sociala friheten skulle stå över den ekonomiska friheten.

Innan vi avslutar presentationen av liberalismen måste vi nämna ytterligare några tunga liberala namn.

John Stuart Mill, engelsk filosof och nationalekonom som levde 1806-73. Mill är en av portalfiguerna inom liberalismen och ses av många som själva grundaren av den. John Stuart Mill räknas till socialliberalerna. Hans mest berömda skrift är "*Om friheten*".

I den utvecklar han sitt resonemang och försvar av individens frihet. Det krävs frihet från stat och kollektiv för att individen skall förstå verkligheten och kunna agera efter egna principer. Ett känt citat från Mill är "ännu har aldrig något gjorts utan att någon har varit den förste att göra det..... allt gott som uträttas är ett resultat av originalitet".

John Maynard Keynes, engelsman 1883-1946. Även han filosof och nationalekonom. Hans bidrag till den liberala ekonomiteorin är "*the General Theory*" i vilken han säger att en marknadsekonomi aldrig kan nå full sysselsättning och att en marknadsekonomi leder till depression. En stor arbetslöshet är en effekt av för liten efterfrågan på varor och tjänster. Och – att staten aktivt måste gå in och stimulera efterfrågan.

Ayn Rand, amerikanska född 1905 i Ryssland – död i USA 1982. Hon förknippas främst med sin egen filosofiska skola *objektivism*. Hennes budskap har framförallt förts ut genom de romaner hon skrivit. De mest kända är *Urkällan* (1943) och *Och världen skälvde* (1957).

Karl Staaff, 1880-1915, svensk liberal ledare och statsminister i två omgångar. Verkade för den allmänna rösträtten och en begränsning av kungamakten.

Bertil Ohlin. Svensk liberal nationalekonom och partiledare som levde 1899-1979. Erhöll nobelpriset i ekonomi 1977.

/Roger Berglund

* *Vers ur Staten och kapitalet* (Gunder Hägg/Blå tåget):

Kapitalet höjer hyrorna
och staten bostadsbidragen
så kan man fiffla en smula
med den **järnhårda lönelagen**
och till och med betala mindre i lön
än priset för mat och för hyra
för staten skjuter så gärna till
om levnadsomkostnaderna blivit
alltför dyra.

Ferdinand Lasalle

Reportage

Förbundssekreterarens rundvandring.

Inför de kommande avtalsförhandlingarna, besökte Pappers' förbundssekreterare Bengt Sjöholm Hallsta Pappersbruk den fjärde september. Meningen var att han skulle bilda sig en uppfattning om vilka krav medlemmarna tycker är viktiga att ställa.

V i som följde med på rundvandringen var tjänstgörande avdelningsordförande Roger Berglund, Annika Svärd Hernehult med kameran i högsta hugg och undertecknad.

Bengt förklarade, på de ställen han besökte, att läget för löneförhandlingar kunnat vara ljusare. "2009 måste betraktas som ett förlorat år i ekonomiskt hänseende, 2010 blir bättre". Det är dock bra för branschen att dollarn är på väg uppåt.

Roger pekar ut kursen för förbundssekreteraren.

Vi började rundvandringen på PM12 där man, i operatörsrummet, var kritiska till att vi i Hallsta inte nått "topp 10" inom förbundet lönemässigt. De gillade inte heller att medlemsavgiften blir högre om man tjänar extra. Bengt förklarade då att eftersom en viss summa pengar måste in för att täcka förbundets verksamhet, skulle en fast medlemsavgift betyda att de som tjänar mindre än genomsnittet skulle få en höjd avgift. Detta tyckte han var fel.

Bengt Sjöholm diskuterar medlemsavgiften med 12:ans personal.

Vid 12:ans torrända var Johanna Arell missnöjd med LAS som hon tycker missgynnar de unga och hon misstänker att hon tillhör dem som blir uppsagda inom kort. Roger förklarade att LAS även innebär att uppsagda hamnar på en förturslista för återanställning om tiderna blir bättre. Johanna tyckte att ATK är bra men väljer själv att inte ta ut den i ledighet.

Bengt antecknar febrilt kraven inför de kommande avtalsförhandlingarna.

På PM11 tog Kalle Bilar upp frågan om årsarbetstiden och reservskiften som många är missnöjda med. Bobban Radovanovic undrade varför olika bruk har olika lön. Han tog även upp den internationella aspekten och USA:s roll i världsekonomin.

Bengt förklarade att lokala uppgörelser om speciella tillägg m.m. gör att de olika pappersbruken skiljer sig åt lönemässigt. Lokalavtalen är mer omfattande än det centrala avtalet.

I hamnen tyckte man att Vattenfall skulle "sättas åt" eftersom de för en vansinnig prispolitik. Många hade just fått sina elräkningar med de senaste prishöjningarna. Pappersbranschens framtid var också något som oroade hamnarbetarna.

Hamnpersonalen tillbringar lunchrasten ute i Septembersolen.

Bengt Sjöholm beundrar utsikten från taket på ÅKC.

ÅKC:s personal vill ha lägre pensionsålder

Efter att ha besökt ÅKC:s tak och betraktat utsikten samt tagit några foton åkte vi ner till dess operatörsrum.

Där ville man bland annat ha lägre pensionsålder för skiftarbetare. Frågor om de kommande uppsägningarna besvarades av Roger.

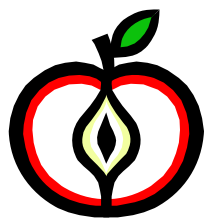
Facket "äntligen" hos byggnadsavdelningen.

När vi kom till byggnadsavdelningen hade Riksbanken hunnit höja reporäntan. Höjningen var väntad men ändå vansinnig tyckte Bengt. Han var dock övertygad om att den blir kortvarig eftersom den kommande lågkonjunkturen kommer att tvinga fram en räntesänkning.

Bygghusarna tyckte att det var bra att förbundet äntligen efter "tretti år" besöker byggnadsavdelningen. I övrigt ansåg de att ATK är bra men Peter Jansson trodde inte att det finns mer att göra på den fronten eftersom bolagen inte gillar att folk har så mycket ledigt. Lasse Pettersson undrade om det var så klokt att inte gå samman med Skogs och Grafiska. Han ville också att förbundet jobbar för en kollektiv bilförsäkring för Pappers' medlemmar.

Gemensamt för alla ställen vi besökte var att man inte tyckte att det var läge för att säga upp avtalet (tredje avtalsåret). Däremot var nästan alla positiva till ATK och till att satsa ordentligt på nästa avtalsrörelse 2010.

Text: Börje Nordström.
Foto: Annika Svärd Hernehult.

ÄPPLET

Information från studiekommittén

Studierapport från NollÅtta.

Så är då semesterkofferten åter på sin plats – längst in i garderoben. Där hade den kunnat ligga kvar hela sommaren. För när stugmålningen var klar fanns det bara tid och pengar för en utlandsresa till Käringsund på Eckerö (på cykel). Det är vad jag kallar en riktig arbetarsemester.

Annars har sommaren förflutit i musikens tecken; the Poodles, Bengt Söderhäll/Urban Forsgren (Stig Dagerman-sällskapet), Perssons Pack, Mikael Wiehe o Ebba Forsberg, Göran Engman (Elvis), Lars Demian, The Liverpool (smyglyssnade på Beatlesmusiken utanför dansbanan i Grisslehamn) och Pugh (tillsammans med Jojje Wadenius och Janne "Loffe" Carlsson). Dragspelare och blåsare oräknade. Om man till detta lägger Allsången på TV och Melodikrysset i radion så förstår ni att tonerna har stått på kö utanför trumhinnan. Det finns de som tycker att jag har svårt att lyssna på folk – tacka för det! Här får man prioritera.

När det gäller utbildningar måste man också prioritera. Man kan inte lära sig allt på en gång. Men man bör se till att kontinuerligt utnyttja möjligheter att förkovra sig. Det kan man ha igen på sikt.

Denna höst-vinter blir ju lite speciell och det kan vara förståeligt om personer som direkt råkar ut för omställningar kanske inte tänker på kurser i första hand. Men det kan också vara en möjlighet att fundera på.

Vårt studieuppsökeri beräknas pågå under veckorna 38, 39 och v 40. Vilka som är studieuppsökare kan du hitta på vår hemsida www.avd68.com

Under hösten har vi planer på kurser i *Bättre Arbetsmiljö (BAM)* och *mini-BAM*. Vi kommer också att anordna en *kursledarutbildning* tillsammans med ABF.

I vårt studieuppsökeri kommer att finnas erbjudanden om kurser i *miljö och klimatfrågan*, ett nytt kvinnomaterial "Kvinnor som vågar" om äventyrliga kvinnor som gått sina egna vägar, en bok av Ebbe Schön om *svenska folksånger*. För den idrottsintresserade finns en bok om *fotbollens historia* och för friluftsentusiasten om ny bok om *kajakpaddling*.

Som vanligt är det möjligt att ordna en kurs i vilket ämne som helst (nästan) bara det finns tillräckligt med deltagare och att vi hittar en kursledare. Tidigare år har medlemmar själva tagit initiativ till kurser som t ex matlagning, bugg, svetsning.

Alla fritidscirklar som går i ABF:s regi **subventionerar** vi med halva kursavgiften – dock **max 450 kr**.

Som alltid har vi med baskunskapsämnen i vår studiekorg; *svenska, engelska, matematik, samhällskunskap och grundläggande datautbildning*.

Till detta kommer också vårt huvuderbjudande – **den fackliga grundutbildningen**. En kostnadsfri utbildning, utan löneavdrag och med ersättning för fritiden. Kursen avslutas med ett studiebesök på förbundet.

Till aktuella *förbunds- och LO-kurser* sker särskild rekrytering men vill du kolla upp vad som är på gång kan du gå in på vår eller förbundets hemsida eller höra av dig till undertecknad. En kurs som kan nämnas är *Lag & avtal* som troligen går i Uppsala 26-28/11 (steg I) och 10-12/12 (steg II).

Till **Pappers Ungdomskurs** kan dock alla medlemmar upp till ca 30 år söka. Den är i år återigen tillbaka i Avesta och äger rum under tiden **5-7 november**.

LO-distriktet i Stockholm anordnar en kurs för *valberedare* på Långholmens folkhögskola 15-16 oktober.

24 september kommer avd 68 att diskutera verksamhetsmål för 2009, däribland studiemålen. Vi får i nästa nummer av PappersMagasinet redovisa vilka det blir.

Roger Berglund
studieorganisatör

Studieuppsökeri.

Uppsökeriet pågår under tiden 13 september till och med 5 oktober.

Här nedan kan du se vem som ansvarar för studieuppsökeriet på din arbetsplats.

Peter Nilsson: Ved/massa (inkl. VL 6) alla skiftlag
Taisto Hautala: MER (ÅKC,RP, Rening) alla skiftlag + dagtid.

Jaana Kuusisto: PM 2

Patrik Hedenström: PM 3

Per Johansson: PM 11 + fläktskötare PB

Catarina Eriksson-Östin: PM 12

Ulla Strandbergh/Anders Lidén/Kerttu Hauta.
Emballering + dagtid

Lars Pettersson: Byggnads + Mek.verkstaden + Rör + Rehab

Patrik Hedenström: Förråd + Transport + Valsverkstad

Partik Lundberg: UH 2/3 + UH 11/12 + UH Mer (inkl smörjare) + Elverkstad

Roger Berglund: UH massa (inkl. smörjare) + FU

Mikael Holmberg: Hamn + Huvudlab

Du vet väl att det går att ordna en studiecirkel om nästan vilket ämne som helst.

Nya material för detta år är: Kajakpaddling, Kvinnor som vågar, Fotbollens historia och Svenska folksånger.

Välkommen med frågor och anmälningar!

/RB

Pappers Ungdomskurs.

Inom Gävle-Dala-distriktet i Pappers genomförs sedan flera år tillbaka en populär ungdomskurs för medlemmar upp till ca 30 år.

I år äger kursen rum på Star Hotell i Avesta under tiden 5-7/11 2008.

Kursen är en grundläggande utbildning om vad facket är och vilka frågor som facket jobbar med.

Kursen är upplagd så att man kan delta två gånger om man vill. I steg 2 så arbetar kursdeltagarna med ett mindre projektarbete i grupp.

Kursen är kostnadsfri och ersättning utgår för både förlorad arbetsförtjänst och fritid.

För frågor och anmälan ring Ulrika, tel 26390 eller Roger tel 26952.

Anmälan bör ske snarast!

JÄGARSKOLAN Hösten 2008

Grundkurs inklusive högvilt

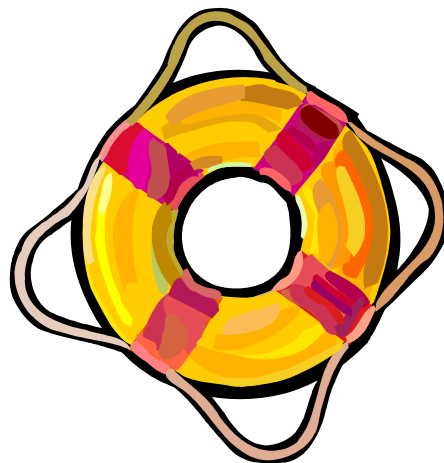
36 studietimmar 1400 kronor
Studiematerial 500 kronor

Kostnad för skjutövningar tillkommer!

Start i november
sista anm.dag 31 / 10

Information och anmälan
Johnny Lundin 070-715 69 90

*Ett samarbete mellan ABF Norrtälje och
Hallstaviks Jaktskytteklubb*

Förarintyg i Hallstavik!

Cirkeln Förarintyg ger dig grundläggande kunskap i navigation och sjövätt och är en förutsättning för en säker båtfärd. Du får lära dig praktiskt sjökortsarbete och metoder för navigering, väjningsregler, fartygsljus, kompass, sjömanskap, miljö, väder, säkerhet och mycket mer.

Cirkeln är på 30 studietimmar = 10 ggr

Ett krav på båtkörkort kan komma att bli verklighet, så passa på!

Cirkeln startar endast om minst 8 personer anmäler sig!

Dag bestäms med cirkelledaren när cirkeln är fulltecknad!

Tid: 18.30-21.00

Plats: Folkets Hus Hallstavik

Kostnad: 900 kr + mtrl 550 kr

Cirkeln subventioneras av Pappers avd. 68
Med 450 kr/deltagare.

Anmäl dig till Pappers 68 eller ABF Norrtälje!

DATA i Hallstavik!

Bli vän med din PC

Har du knappt använt en dator och vill komma igång? Här får du en kort introduktion i hur du använder din PC. Cirkeln arbetar i lugnt tempo. Inga förkunskaper krävs.

15 studietimmar 650 kronor Kvällstid 18.30-21.00
Dagtid om önskvärt

Data för alla

Startcirkeln för dig som är nybörjare i data och IT. Här får du prova på lite av varje.

21 studietimmar 1450 kronor Kvällstid 18.30-21.00
950 kronor Dagtid om önskvärt

Data för alla fortsättning

Du kan redan något om datorer och IT men vill veta mer. Fördjupning i datorns områden.

21 studietimmar 1450 kronor Kvällstid 18.30-21.00
950 kronor Dagtid om önskvärt

Digitalt foto – Photoshop

Här behöver du ha grundkunskaper i data. Du lär dig överföra bilder mellan kamera och dator, bildbehandling, bildarkivering samt presentation.

21 studietimmar 1450 kronor Kvällstid om önskvärt
950 kronor Dagtid eftermiddag

Internet

Vad är Internet och hur kan du använda dig av det? Här lär du dig hitta sökmotorer, utföra ärenden, betala räkningar, ladda ner, köpa biljetter och mycket mer.

21 studietimmar 1450 kronor Kvällstid om önskvärt
950 kronor Dagtid om önskvärt

Samtliga cirklar går även i Norrtälje, Folkets Hus
Anmälan till Pappers eller ABF Norrtälje 0176-20 85 53

Bildreportage.

Speedway Rospiggarna – Dackarna

Ett kort bildreportage av Annika Svärd Hernehult

Patrik får assistans av Aleks med Pappers flaggor som skulle stå vid ingången till parken.

Folksam och LO var med och sponsrade.

Styrelsen i Avd68 och folk från Folksam och LO träffades lite tidigare i Andreas Jonssons VIP tält.

Det fanns ju ingen Andreas Jonsson där, han skulle ju köra, så vi fick nöja oss med Pappa Jonsson.

Vad har speedway med Avd68 att göra?

Ingenting egentligen, förutom att båda är på samma ort. Och Avd 68 ville tillsammans med Folksam bjuda medlemmarna på en speedwaykväll med hamburgare och Andreas Jonsson keps, till ett förmånligt pris.

Så den 29:e juli 2008 begav vi oss upp till Orion parken.

Bildreportage

(Forts. från förra sid.)

Ett bord gjordes i ordning med böcker, kepsar och info om Pappers Avd68.

Ulrika står här och håller ordning på grejerna.

Roger Berglund språkar lite med Lasse Wåhlstedt från förbundet.

Fotografsonen och Ordförandesonen var på bästa spexhumör.

Men matchen då...?
jo, den började väl ganska bra...

Rospiggarna står här

Och här har vi Dackarna, Andreas Jonsson står där och vinkar.

Så är de igång...

En Rospigg med utländskt namn...
(Janusz Kolodziej?)

En Rospigg med svenskt namn...
(Messing?)

ca 3700 personer i publiken.

En ny start...

Skuggorna börjar bli långa vid Pappers bord och kepsarna har nästan tagit slut.

Matchen slutade 46 – 50, en förlust för Rospiggarna alltså.
Bättre lycka nästa gång!

Text och foto
Annika Svärd Hernehult

KULTUR

NOVELL

En iögonfallande flicka... (Två årstider.)

Om hans inte alltför sällan dåliga, bristfälliga minne för en gångs skull inte sviker honom nu utan för och vägleder honom ända hem genom en tidsperiod på lite mer än tjugosju år förflyttas han tämligen omgående tillbaka till en gymnasieskola i Norrtälje där han studerade på social linje under två år från 1979 och fram till 1981.

Och det är just från en nyligen påbörjad lunchrast en förmiddag i slutet av april månad hans andra och avslutande läsår 1981 som följande yttre scenförändring sker där på golvet, som sträcker ut sig på en väldig yta under såväl elskåpen i plåt som ända fram till dom minimala, trånga telefonhytterna och likaså in på här nyss namngivna, vid den här tiden mestadels tvååriga gymnasieskolas tidvis välbesökta kafé: Två uppseendeväckande tjejer med blåsvarta hår och varsina tvillinglika, helt kritvita ansikten sänks som på varsitt par becksvarta läppar tillika ögonlock, brister ut i en gemensam, ilsken, volymstark sång som fungerar som nån slags hjälpsång till rösten som utan nån som helst nåd tränger fram ur en av dom två så kallade "bergsprängarna", som åtminstone verkar sakna avstängningsknappar. (Hans namn är Joakim Thåström, hans dåvarande grupp Ebba Grön och titeln på deras dåförtiden aktuella sång: "800 grader".)

Dom två uppseendeväckande, punkutstyrda tjejerna börjar så småningom dansa en dans som ej lär förekomma särskilt ofta hos Gammeldansens Vänner nu-förtiden heller.

Plötsligt får dessa två tjejer motstånd genom att en lite större elevgrupp på fem, sex personer med en i förhållande till framför allt dom två här aktuella punktjejjerna klart alternativ klädsmaak. Ja, dom låter helt bryskt den andra så kallade "bergsprängaren" stå på och vråla ut: "Vill Ha Dej" med Freestyle.

Gabriel Olov Andersson, mannen med det dåliga, bristfälliga minnet i inledningen till den här höstno-

vellen, känner sej inte hemma i något av dom två musiklägren. Nej, han är mer van vid att lyssna till såna sånger som: "Violer Till Mor..." med Bertil Boo. Exempelvis. För hans föräldrar är lite äldre än vad hans jämnåriga kompisars pappor och mammor är.

Men han har sen några år tillbaka upptäckt Ulf Lundell, Mikael Wiehe, Björn Afzelius och liknande artister på egen hand. Så om det mestadels är en yttre eller inre scenförändring för den, sen föregående vin-ter, arton år fyllde Gabriel Andersson, är inte helt lätt att bena ut.

Men vad som däremot är alldeles klart är att han har sett in i den brunögda av dom två punktjejjernas ögon av och till under den här lunchrasten och varit nära att falla av inomhusbänken som han har slagit sej ner på. Så det är väl kanske mer en inre än en yttre scenförändring för honom?

Men han söker sej inte till henne för det vågar han ju inte göra på grund av en gränslös, övermäktig rädsla för hur hon skulle kunna reagera om han vågade sej fram dit till henne utan att säga ett enda ord till och med.

Så han stannar kvar där på sin vänstra ytterkant av inomhusbänken hela lunchrasten ut. Och hennes namn, det är och förblir allttjämt en hemlighet för honom hela gymnasietiden ut.

En sen höstkväll tjugosex år senare när Gabriel Andersson släntrar över Centrumtorget på sedvanligt sätt, återser han henne från Rodenskolan i april månad år 1981.

Det är han helt säker på även om hon är rejält förändrad åtminstone till det yttre. För vad han ser framför sej i förbifarten är en helt osminkad kvinna med ett hår som inte är vare sej tvåfärgat eller spretigt utan endast naturligt mörkbrunt och därtill slätkammat och långt. Och i hennes nu osminkade ansikte har tiden tecknat spår och djupa linjer.

En del av honom vill stoppa henne och stiga fram till henne och fråga om hennes namn och smickra henne för hennes vackra, mörkbruna ögon.

Den andra delen vägrar och det är den sistnämnda delen av honom som avgör. Och han ställer sin kos mot sitt hem och sin lilla familj där på andra sidan av Stora Bron.

Henne som han alldeles nyss återsåg, hon ska möjligtvis stanna kvar som två lite olika minnen från två årstider och två decennier som dock har två mörkbruna ögon som viktigt, gemensamt innehåll.

Erik Asteving

Lindström i poesiformat...

Att Fredrik Lindström är en mångsysslare är väl sen länge tämligen välbekant för dom allra flesta svenskar från uppfifrån Treriksröset och ända ner till Smygehuk?

Och för tre år sen, 2005, så utkom han med en poesisamling med titeln: "Jag Är En Sån Som Bara Vill Ligga Med Dej." Och det är som jag ser det en samling livsfunderingar beträffande livet i stort och smått. Och dessa ryms på 112 sidor.

Låt dock så här avslutningsvis inte titeln avskräcka Dej från att läsa denna, hans andra skönlitterärt utkomna bok efter novellsamlingen: "Vad Gör Alla Superkända Människor Hela Dagarna?" Nej, öppna *alla* Dina sinnen och upptäck dess helhet istället!

Ja, upptäck poeten Fredrik Lindström alltså!

Erik Asteving.

Höstkök.

"Sommarkort"

Sjunger Cornelis Vreeswijk
Från en välmatad C.D.
I hans höstkök.

Och hans höstblånad
Ljusnar en aning.

Erik Asteving.

Angående höstens hjul...

Höstens hjul

Rusar fram

Över tidens mörkblå väg

Utan att stanna

Förrän vintern träder in.

Erik Asteving.

Edsvik konsthall och Peter Dahl.

Under tiden 13 sept – 2 nov kan man se Peter Dahls omfattande produktion i Edsvik konsthall, Sollentuna.

Den 16 sept kl 18.30 inbjuds alla LO-medlemmar till en kostnadsfri guidad visning av den konstnärliga ledaren Ricardo Donoso.

Man kan även passa på och se en otrolig mask- och klädställning av den colombianska konstnären Elvira Santos.

Gå gärna in på www.edsvik.com för ytterligare information och för tips på resväg mm.

Med vänliga hälsningar
LO-distriktet i Stockholms län
Tony Nilsson
08-789 49 02, 070-575 33 18

Medlem i facket – en självklarhet?

Robert Wahlström – från Östhammar – är en känd hamnarbetare och tidigare huvudskyddsombud (mm) på bruket.

För några år sedan sökte Robert tjänstledighet för studier – först på folkhögskola, i Skinnskatteberg, och numera på Mälardalens högskola i Västerås. Regelbundet hör han av sig till sin gamla arbetsplats och avd 68 och ibland dyker han oanmäld upp på fackexpeditionen. Alltid lika trevligt.

I samband med studierna vid Mälardalens högskola har Robert skrivit två uppsatser; en C-uppsats i psykologi "Förutsättningar för empati" och en B-uppsats i sociologi "Medlem i facket – en självklarhet?" – den senare tillsammans med Ann-Charlotte Andersson-Wallin.

C-uppsatsen, som jag läste med viss möda, tänker jag inte kommentera speciellt eftersom jag saknar kunskap inom området. I korthet handlar den om att ett antal deltagare fick se ett kortare filmavsnitt och sedan skriva ner sina upplevelser av kvinnans beteende i filmavsnittet. Utifrån detta kunde sedan Robert mäta deltagarnas empati

vad gäller förståelse, upplevelse och stöd för kvinnans situation. Undersökning gav också svar på om empatin skiljde sig mellan kvinnor och män samt mellan om man hade egna barn eller inte. Enligt Robert är empati en förutsättning för solidaritet människor emellan.

Det finns en koppling i uppsatsen till Hallsta Pappersbruk genom att en dryg tredjedel av deltagarna i undersökningen var personer anställda på bruket.

B-uppsatsen var lättare att ta till sig. Där har Robert, tillsammans med Ann-Charlotte, tagit del av forskning kring varför facket har ett sjunkande medlemsantal.

När man talar om sjunkande medlemsantal gäller det att hålla tungan rätt i mun. Enligt mitt sätt att se det får man skilja på organisationsgraden i procent och det faktiska medlemsantalet. Rent teoretiskt kan organisationsgraden öka trots att antalet medlemmar blir färre. För att ta ett exempel; om jag har två åkrar som jag odlar potatis på och sen lägger igen den ena åkern så producerar jag antagligen färre potatisar än året innan men den åkern som är kvar kan mycket väl ge en högre avkastning än den gjort tidigare.

I studien är det LO (Landsorganisationen) som Robban och A-C tittat på och där har utan tvivel organisationsgraden minskat. 2006 var den 79 procent. 1993 var den som högst 86 procent. Hur utvecklingen ser ut på tjänstemannasidan vet jag inte. 2006 var 77 procent av tjänstemännen organiserade. Båda siffrorna är internationellt mycket höga.

RW konstaterar att medlemstappet var särskilt stort 2007 utan att närmare kommentera saken. Men här är det

väl ändå högst troligt att högerregeringens beslut om höjd a-kasseavgift spelade stor roll.

Frågorna som Robert ställer är varför det inte längre är någon självklarhet att vara med i facket. Är det den fackliga organisationens arbetssätt som ligger bakom att medlemmar går ur eller beror det på en förändrad arbetsmarknad. Eller finns det andra faktorer som spelar in?

De studier och artiklar som uppsatsen hänvisar till pekar på en rad olika orsaker. En sådan faktor är förändringarna på arbetsmarknaden. De kan i sin tur delas in i en krympande industrisektor och en större andel tillfälliga och mer osäkra anställningar. Globaliseringen och en alltmer påtaglig nyliberal marknadsideologi har bl a lett till att de sociala skyddsnetten urholkats och ett mer individualiserat synsätt på fackliga lösningar.

Andra faktorer som påverkat viljan att organisera sig uppges i studien vara fackföreningsrörelsens nära samarbete med socialdemokratin och det faktum att facket saknar företrädare på många arbetsplatser – anställda har helt enkelt inte blivit tillfrågade om medlemskap. Andra studier visar att många av de oorganiserade inte alls är negativa till facket men de har bara inte kommit i kontakt med organisationen.

"Kollektiv-anslutningen var inte allena rådande – varje lokal avdelning/klubb beslutade själv om anslutning eller ej. Pappers avd 68 var t ex aldrig kollektivansluten."

Själv tror jag att det är just en rad olika orsaker som tillsammans gör att organisationsgraden minskat – men att den enskilt största orsaken är förändringarna på arbetsmarknaden. Korta anställningar, bemanningsföretag, många mindre företag inom servicesektorn som kommer och går och där ägarna har en negativ inställning till facket och där facket inte finns representerat.

När det gäller socialdemokraterna skriver RW/AC att samarbetet var naturligt fram till 1970-talet. Därefter blev det kritik mot kollektivanslutningen och 1987 avskaffades den. Om detta kan två saker sägas. Kollektivanslutningen var inte allena rådande – varje lokal avdelning/klubb beslutade själv om anslutning eller ej. Pappers avd 68 var t ex aldrig kollektivansluten. Samarbetet med (s) är fortfarande naturligt eftersom det är genom socialdemokraterna facket har störst möjlighet att påverka samhällsutvecklingen. I en framtid kan detta naturligtvis omprövas men det är definitivt inte aktuellt i dagens politiska situation.

Det finns flera intressanta diskussionsingångar i uppsatsen, till exempel, nyttomotivet, klara sig självmotiv (individualismen), allt färre fackförbund, det fackliga arbetssättet mm. Tyvärr tillåter inte utrymmet ett vidare resonemang om dessa frågor.

Det är dock viktiga frågor som Robert och hans medförfattare reser. Och deras varningar om att facket riskerar att bli en "självgod konservativ rörelse" om inte man förändrar sitt arbetssätt och har medlemmarnas intressen i fokus finns det all anledning att ta till sig och fundera vidare på.

Roger Berglund.

Anton och Amalthea

Fackföreningsrörelsens kamp för att få föreningsrätten erkänd och rätten till kollektivavtal var ingen enkel söndagspromenad. Den striden var kantad av stora svårigheter, uppoffringar och umbäranden.

Idag kan det vara svårt att förstå vilket enormt mod de män och kvinnor hade som gick i bräsch i arbetarrörelsens barndom.

Den fackliga kampen bedrevs framförallt med fredliga medel – men ibland gick man över gränsen. Så skedde t ex i Malmö hamn natten mellan den 11 och 12 juli 1908.

I Skåne och på västkusten pågick en omfattande hamnarbetsstrejk. Arbetsköparna hade hyrt in engelska strejkbrytare för att upprätthålla arbetet. För att hålla brytarna utom räckhåll för de svenska arbetarna var engelsmännen förlagda på logementfartyget Amalthea i Malmö hamn. Några ungdomar och ungsocialister i Malmö bestämde sig för att försöka skrämman iväg strejkbrytarna och i skydd av julinattens skymning rodde Anton Nilson ut till Amalthea och placerade en hemmagjord bomb utanpå skrovet vid fartygets lastlucka. Explosionen blev våldsam och hördes över hela staden, en av engelsmännen dödades och flera skadades.

Att avsikten bara varit att skrämman och inte att skada någon hjälpte föga. Anton Nilson och Algot Rosberg dömdes till döden och Alfred Stern till livstids straffarbete.

Den fortsatta historien är en historia för sig och inrymmer bl a ett fritagningsförsök av Anton ur Härnösands länsfängelse.

När bombdådet inträffade tog arbetarrörelsen kraftigt avstånd från händelsen men efter en tid uppstod en omfattande solidaritetsrörelse med de dömda. Protestmöten, namninsamlingar och demonstrationer hölls inte bara i Sverige utan även i Europa och USA (organiserade av Joe Hill).

Som en följd av de massiva protesterna omvandlades dödsdomarna till livstid. Och 1917, under trycket från revolutionen i Ryssland och oron i Sverige, beslutade den nya liberal-socialdemokratiska samlingsregeringen under Edén-Branting som ett av sina första beslut att benåda de tre Amaltheamännen.

Den regeringen beslutade senare även om införandet av den allmänna och lika rösträtten.

Anton Nilsson kom att leva ett långt och innehållsrikt liv. Strax efter benådningen lämnar Anton Sverige och åker till revolutionens Ryssland där han tar värvning i Röda Armén som stridsflygare. Han träffar Lenin, Stalin, Pjotr Kropotkin (furste och anarkistlegend) och får en skinnjacka av Leo Trotskij. Han hjälper några ur Nobel-familjen att lämna Sovjet och hamnar till slut i opposition mot utvecklingen i landet. 1926 lämnar han besviken Sovjetunionen och återvänder till hemlandet. Här hemma valsar han runt i olika vänsterpartier innan han slutgiltigt hamnar i socialdemokratiet. Sitt samhällsengagemang behåller han livet ut. Han talar, demonstrerar, håller föreläsningar och skriver böcker ända in i det sista.

En ung Anton Nilsson

Bilden hämtad hos Arbetarrörelsens Arkiv i Landskrona

Den 29 mars 1983 åker jag hem till Anton Nilson i hans lägenhet i Johanneshov. Jag är väntad eftersom jag ringt honom innan och kollat att allt är okey, han är trots allt 95 år. Anton öppnar raskt och börjar omedelbart guida runt i den lilla tvårummaren. Han är propert klädd i kostym och slips. På kavajslaget har han en rysk utmärkelse. Jag slås av några stora blomsterbuketter och en inslagen varukorg som står i rummet och som Anton uppvaktats med av någon anledning som jag nu inte kommer ihåg. Han visar några av de böcker han skrivit och som ligger på bordet i vardagsrummet. Särskilt angelägen är Anton att berätta om boken om hans kära maka Märtha Gunni Hedberg. Jag köper ett par böcker av Anton och får dem signerade. Jag får skynda på honom lite då vi har en tid att passa i Hallstavik – jag har fått avd 68 att bjuda in Anton till vårt årsmöte på Folkets Hus.

Innan vi åker kommer jag på att jag kanske skulle tagit ett kort på Anton hemma i hans lägenhet och ber honom sätta sig ner vid matkorgen trots att han redan fått på sig rocken och en halsduk. Utan minsta protest uppfyller Anton min önskan.

Bilresan upp till Hallsta är ganska lång och vi hinner prata om ditt och datt. Samtidigt förbereder jag Anton för en liten överraskning. I Hallstavik väntar nämligen änkefru Ester Orefalk på Badhusvägen på att få träffa Anton Nilson. Historien är denna.

När Anton satt fängslad pågick som jag nämnde ovan aktioner för att få honom frikänd, benådad eller åtminstone att dödsstraffet undanröjdes. Vissa personer skrev brev direkt till de fängslade för att hålla modet uppe hos dem och att de skulle känna av stödet utifrån. En av dessa som skrev till Anton Nilson var Ester Wallentin i Västerås. Sedermera gifte hon sig och hamnade i Hallstavik. Nu, 75 år senare, skulle dom få träffa varandra för första gången.

Glädjen var överväldigande när Anton och Ester stod mitt emot varandra på riktigt. Hela huset fylldes av ett lyckorus som var så påtagligt att man nästan kunde ta på det. Ester i silvergrått hår uppsatt i en knut i nacken och med en mörkblå klänning med vita prickar. Ögonen tårades, inte bara på de gamla.

- Jag ansåg att de måste släppa ut dig ur fängelset. Därför skrev jag brev efter brev. Problemet var att frimärken var dyrt på den

(Forts nästa sid.)

Foto: Roger Berglund

(Forts från förra sidan)

tiden så jag kunde inte kosta på mig hur många frimärken som helst, sa Ester till Anton.

Anton berättade att han satt i isoleringscell i Malmö och väntade på giljotinen men att han senare, av säkerhetsskäl, flyttades över till Långholmen i Stockholm.

Esters brev finns idag troligen arkiverade på arbetarrörelsens arkiv i Landskrona.

Det blev ett sällsamt möte mellan Anton och Ester och jag är tacksam att jag fick vara med – men återigen fick jag skynda på Anton. Nu väntade Pappers årsmöte på honom.

Närmare hundra personer hade slutit upp på årsmötet i Folkets Hus. Jag hade bett Anton att berätta om sitt spännande och innehållsrika liv – från Amalthea till ryska revolutionen.

När Johnny Karlson öppnat mötet och klarat av formalia gick ordet till Anton Nilson. Anton ställde sig upp och rak i ryggen och med hög och klar stämma började Anton ett mer än tims-långt föredrag (utan manus) om sin syn på arbetarrörelsens framtidsfrågor. De två frågor han koncentrerade sig på var atombomben och fredsfrågan samt miljöförstörelsen (tala om att vara förutseende).

– Det kan omöjligt vara meningen att vi skall komma till världen bara för det ändamålet att vi ska bli kanonmat, men för att klara motståndet måste vi gå ihop och göra det tillsammans. Vi kan inte dela upp oss i grupper och gå och titta snett på varandra, det fungerar inte, sa Anton.

– Vi har byggt en kultur som vi inte längre rör på och det är vårt stora fel, ingen har en klar framtidsblick någonstans på jordklotet.

Sedan kom Anton in på den globala miljöförstörelsen.

– Om folk i världen tvingas att avverka den skog de har, vad kommer då att återstå till våra efterkommande.

– Vi är för lite aktiva, vi måste gå emot det som är farligt och resa oss mot det som hotar oss, sa Anton 95 år.

Måste erkänna att jag blev något överraskad av Antons tal – han hade lurat upp mig på läktaren. Istället för ett historieberättande blev det en appell om engagemang inför vår tids framtidsfrågor. När jag efteråt, lite surt, frågade honom om varför han inte berättade mer om Sovjettiden och Amalthea svarade Anton att det kunde man läsa om i hans böcker och att det nu var mycket viktigare att tala om aktuella problem.

Den kommentaren, tycker jag, säger en hel del om Antons person. Och jag fick en nyttig lektion.

Roger Berglund

Fotnot:

Anton Nilson avled 16 augusti 1989 – tre månader före sin 102 årsdag.

Anton var vid Hallstaviksbesöket den enda då levande svensk som dömts till döden.

I år är det 100 år sedan Amalthea-händelsen vilket uppmärksammas på olika sätt runt om i landet, artiklar, minnesplaketter, teater m m.

Några böcker om Amalthea;

Dömd till döden för Amalthea (Anton Nilson, 1962)

Amalthea (Algot Rosberg, 1918)

Långholmsfångar (Alfred Stern, 1917)

Amalthea-männen (Albert Jensen, 1913)

Dömda till döden-Amaltheadramat (C J Björklund, 1958)

BÖCKER TILL SALU

Vi säljer ut boken **"En fackförening, ett samhälle, en fabrik"** för summan 20 kr/bok.

Boken handlar om Pappers avd 68 fram till 1990, om Hallstaviks samhälle och föreningsliv samt i viss utsträckning om brukets utveckling. Rikt fotoillustrerad.

Ett måste i varje Hallstavikshem.

Kom och köp!

...OCH TILL SKÄNKES!

Alla nyblivna föräldrar får en gåva till sitt barn av Pappers avd 68.

Boken **"Barnens första bok"** finns på expeditionen för de medlemmar som har barn födda under de senaste åren och inte hämtat ut boken tidigare.

Välkommen att hämta ett gratisex!

Noterat.

Medlemsfest på Norrsundet.

Vi som var upp och manifesterade när Norrsundet fick beskedet om nedläggningen, blev inbjudna att delta i medlemsfesten den 30 augusti. Det var vi, (Ulla och Jaana) samt Lasse med fru som åkte.

Kl. 18 satt vi oss till bords, underhållningen stod Wallmans salonger för, schlagermusik för hela slanten väldigt proffsigt. Sedan blev det dans till två olika band. Ang. nedläggningen av Norrsundet, så har flera redan fått nya arbeten eller på gång med utbildning.

Jaana Kuusisto och
Ulla Strandbergh.

Mats Jutterström, Lasse Wählström och Ulla Strandbergh roar sig på Norrsundets medlemsfest.

Roinesalen.

När Folkets Hus byggdes bestämdes det av någon eller några att de olika salarna/rummen i huset skulle ha namn efter socknarna i gamla Häverö kommun. Alltså Häverö- Edebo- Ununge- och Singörummet. Om det var arkitekten eller byggnadskommittén eller någon annan som var förslagsställare vet inte jag, om någon nu levande vet känner jag inte till.

Förre smedhalvan och dåvarande förbundsordföranden i Pappers, Roine Carlsson, besökte Hallstavik och avdelning 68. Avdelningens ombudsman Bertil Matzén guidade honom i huset. Roine var en imponerad besökare och berömde huset; men.

Varför uppkalla salarna efter några socknar? Självklart skulle salarna ha uppkallats efter arbetarrörelsens framstående män (vilka han tänkte på känner jag inte till men jag har mina misstankar).

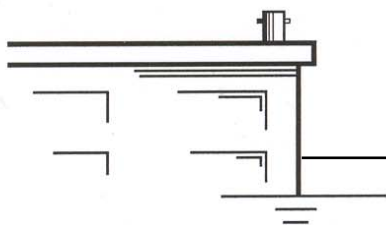
Bertil som var en klipsk man tänkte till och fick ett beslut på att uppkalla avdelningens arkiv i hustes källare till ROINESALEN. Yrkesläraren för målarlinjen vid Häverögymnasiet tillkallades för att måla dörren och texten skulle självklart vara röd. Jag vill minnas att Curt Larsson fotograferat Roine framför dörren.

Ur mitt minne Johnny Karlson

Höstbrunn.

Hösten är en bråddjup brunn
Vars mörkblå vatten
Han ogärna dricker av,

Erik Asteving.

Från kajkanten

Jaha det var den sommaren det. Som vanligt rusa-
de sommar och semester förbi i ett rasande tem-
po. Under tiden har vi här på kajen fått dela utrym-
met med byggprojektet "Breda rullar", ett projekt
som även har gett oss ett nytt litet magasin, tyvärr
med en massa kantiga pelare utefter väggarna. Detta
magasin är hur som helst tänkt att kompensera oss
för den minskade lagerkapacitet som blivit följden
av att det nya sorteringsbordet hamnat nere i 1960
års magasin.

Micke, Uwe och Aki beundrar
magasinet till Arholmakanonen.

En hare höll under sommaren till kring vår ar-
betsplats. Det var, efter vad jag kunde bedöma,
en halv vuxen tyskhare. Vid samma tid såg jag även
en liten harpalt mellan några pallstaplar. Kanske var
de släkt?

I början av september satt en dag två fåglar på den
yttre dykdalben. Var det kanske havsörnsungar? Jag
gick närmare men kunde konstatera att det rörde sig
om två skarvar med ovanligt ljusa bröst. Bara de inte
åstadkommer frätskador på dykdalben med sin spill-
ning.

Operations-
sal inuti
berget. Både
läkare och
patient verkar
"stirriga".

Ett gäng glada kajare går
iland på "Örnholmen".

En sensommarlördag med strålende väder gjorde
vi en utflykt till Arholma. Hallstabuss körde
oss ner till Simpnäs där vi tog en kort fikapaus. Med
passbåt tog vi oss över havet, och steg iland på Ar-
holma (Örnholmen). Där delade vi upp oss i två
grupper för att gå till Arholma Båk respektive
"Batteri Arholma".

Ön vimlade av vilda djur.
Här har Åke fångat en "katt".

"Kakelugn"
från 1768.

Arholma Båk är ett gammalt landmärke som byggdes på vintern 1768. Den ritades av Carl Johan Cronstedt, som är känd som uppfinnare av den svenska kakelugnen och båken ser faktiskt ut nästan som en kakelugn. Ungefär femton nautiska mil syns den. Genom åren har den fungerat som bland annat lotsutkik, optisk telegraf (1800-talets internet) och militär signalstation. Numera är den museum och utställningslokal. När vi var där pågick en utställning med skärgårdsmotiv av Sten Rinaldo. I berget under båken har det även funnits militära hemligheter.

Själva kanonen förevisas.

Bilder: Hasse Hägglöv och
Aki Salmiketo

"Batteri Arholma" är en uttjänt kustförsvarsanläggning insprängd i berget på norra delen av ön. Den stod färdig 1968 och fungerar idag som museum. Uppe på berget finns den 10,5 cm kanon som styrdes och matades från bergrummet. Därinne finns allt bevarat; från de trånga sovutrymmena till en operationssal. De värnpliktiga serverades något bättre mat här än på vanliga regementen, som kompensation för att man sällan såg dagsljuset. Kanonen hade en räckvidd på 20 km.

Roger
drömmer
om en
annan ö

Båda sevärdheterna hade kunniga guider och kan varmt rekommenderas.

Efter att ha ätit lunch på dansbanans servering "bytte" de båda grupperna sevärdhet. Sedan var det bara att vänta på återfärd med passbåt och buss. En kanondag var till ända.

Passbåten
väntar.

Denna höst kommer för min egen del att innebära stora förändringar då jag tillhör dem som tackat ja till erbjudandet om företagspension. Det var först inte min mening, men med tanke på vilka stora förändringar som är på gång här i hamnen fann jag för gott att kasta in handduken. Nu känns allt både vemodigt och befriande. Plötsligt kommer jag att ha hur mycket tid som helst till mitt förfogande men eftersom jag inte är typen som kan sitta i en gungstol och titta ut genom fönstret, blir det väl som vanligt: tiden kommer inte att räcka till.
P R O here I come!

Börje Nordström.

HUMOR

Golfdebuten.

– Hur gör jag nu? Undrade den debuterande golfelev.

– Du håller klubban precis som jag lärt dig och svingar den enligt instruktionerna som du fått. Det gäller att få bollen så nära flaggan som möjligt.

Eleven svingade klubban som han blivit lärd, träffade bollen vilken hamnade tio centimeter från flaggan och hålet.

– Hur gör jag nu? Undrade han.

– Nu puttar du ner den i hålet, svarade den imponerade läraren.

– I hålet?! utbrast eleven. Varför sa du inte det från början?

BN

Robert Nyberg

Toalettbesöket.

Det var lille Kalle i första klass, som räckte upp handen och bad fröken om att få gå på toaletten, vilket beviljades.

Efter en stund återkom han nästan gråtande.

– Jag hittar den inte, sa han.

– Kan du Kerstin följa med och visa, bad lärarinnan.

När barnen efter en stund återvände utbrast Kerstin:

– Han hade vänt kalsongerna bak-och-fram, det var därför han inte hittade den.

BN.

Generös pensionär.

Jag träffade för några dagar sedan två av våra pensionärer, Erik och Ulf, som precis hade varit in en sväng till Stockholm och Sergels Torg. Där hade de blivit törstiga och gått in i en ICA-butik för att köpa vatten. Väl inne i butiken upptäckte de en kaffeautomat, som påminde dem om att de även var kaffesugna.

Erik plockade fram mynt och började leta efter en öppning att lägga myntet i. Detta misslyckades dock då det visade sig vara en automat som styrdes från kassan.

Kassörskorna var dock vänliga mot lantisarna och hjälpte dem så att de fick sitt kaffe och även wienerbröd därtill. Erik råkade dock tappa ett mynt i sitt kaffe och försökte fiska upp detsamma men Ulf tyckte att han kunde lugna sig med myntet, som ju skulle dyka upp när kaffet var urdrucket.

När de hittat en ledig bänk och satt sig för att börja kalasa på det inköpta, dök det upp en av storstadens alla tiggare som frågade de hade en slant att undvara. Erik svarade som sant var att han hade en krona i botten av sin kaffekopp.

Våra pensionärer drack lugnt sitt kaffe och mumsade på wienerbröden medan tiggaren stod kvar och väntade. Kanske trodde han att Erik dragit en vals om myntet i kaffet för att slippa undan tiggaren och kanske stod han nu kvar för att "avslöja bluffen" när kaffet var urdrucket.

Döm om hans förvåning när kaffemuggen var tom och Erik tog upp myntet, som visade sig vara en femkrona, torkade av det och lämnade det till tiggaren, vilken gjorde stora ögon, tog emot myntet och lämnade platsen pratande i en mobiltelefon!!!

Kanske han berättade för sina polare om den generösa pensionären från landet?

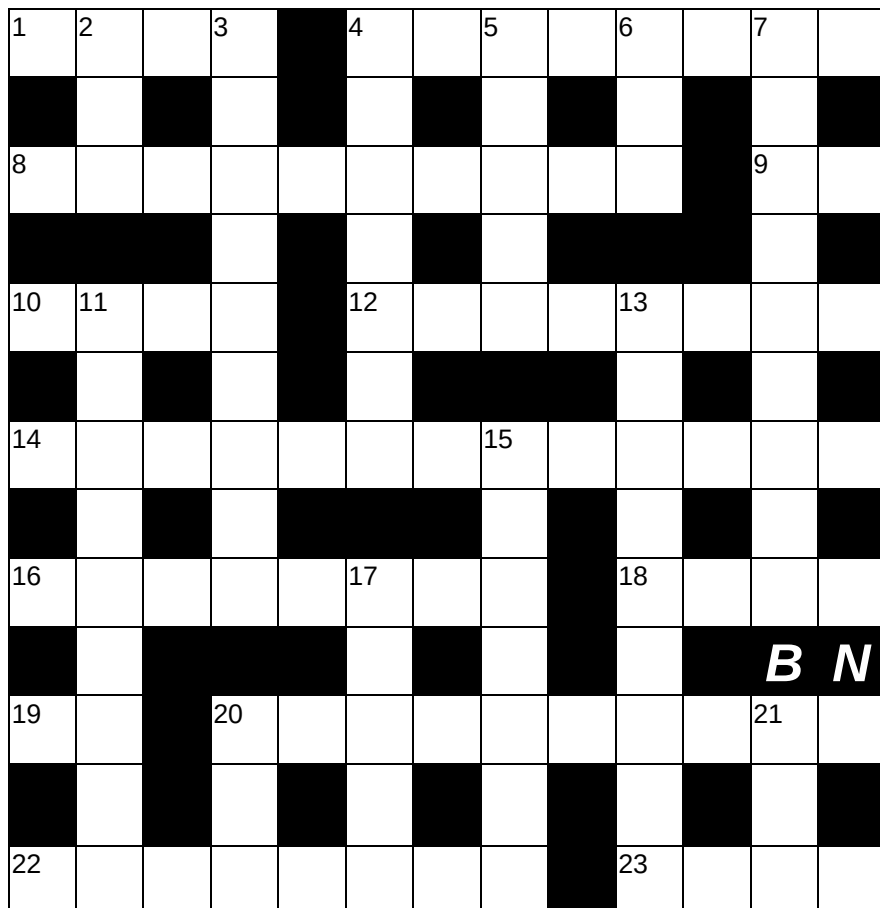
Börje Nordström

HJÄRNBRUK

Höstkrysset

Vågrätt.

1. Kan råta bestå av.
4. Inte så många.
6. Gäng.
8. Ger både gatlyktan och anslagstavlan.
9. Frågesportspel.
10. Ort i Örebro län.
12. Ett plus ett.
14. Anordnas av ABF.
16. Torsburgen till exempel.
18. Gör boskap för det mesta.
19. Facklig centralorganisation.
20. Terapimetod från Kina.
21. Tidmätare.
22. Gredelina.
23. Bete.

Lodrätt.

2. Skrotat pensionssystem.
3. Omger viss vakt.
4. Finns både yrkes- och fritids-.
5. Knubbig.
6. Inläggningsvätska.
7. Gick med kvasten i gränden.
11. Sysslade Galilei med.
13. På det kan skidor surras.
15. Kan man mod i någon.
17. Incest.
20. Mitt i skallen.
21. För baken.

Dags igen att gnugga geniknölarna. Fyll i de vita rutorna enligt instruktionerna till höger och lämna lösningen till fack-exp. Priser lottas som vanligt ut.

BN

Anst. Nr.....

Namn.....

Arb. plats.....

BAKSIDAN

LÖSNING SOMMARKRYSSET

B	R	E	V		F	O	T	Ä	N	D	E	N
	O		I		R		R		E		X	
G	R	Ö	N	G	Ö	L	I	N	G		T	P
			D		D		N				R	
A	M	O	R		I	S	D	U	B	B	A	R
	J		U		N				Å		P	
H	U	S	V	A	G	N	S	Ä	G	A	R	E
	K		O				P		S		I	
Ä	G	A	R	B	Y	T	E		K	I	S	A
	L				S		G		Y			
N	A		V	A	T	T	E	N	T	O	R	N
	S		Å		A		L		T		Ö	
E	S	T	R	A	D	E	N		E	T	N	A

Vinnare i sommarkrysset blev:

Kerttu Hauta EMB.

Petra Pilz-Humell EMB.

Tommy Nilsson Förrådet

Välkomna att hämta priser på fackexp.!

Börje N.

AVDELNINGSMÖTE 23 SEPTEMBER

Tisdag den 23 september är det
avdelningsmöte kl. 15.45

Det är dock inte ett helt vanligt möte. För första gången kommer vi att hålla mötet på Holmens – i matsalen på Valhall. I anslutning till mötet serveras också en bit mat.

Det blir bl a val av styrelseledamot och andra val samt rapport från läget i Hallsta ny struktur och diskussion om tredje avtalsåret.

Hjärtligt välkomna till fackmötet på Valhall!

Redaktionen:

Patrik Hedenström

Börje Nordström

Annika Svärd Hernehult

Ulrika Enlund

Anders Lidén

Erik Asteving

Press-stopp

Avlösningstiderna.

Måndagen den 8 september gästade Pappers förhandlingsombudsman Lasse Wählstedt Hallstavik.

Han var här med anledning av att det inte gått att träffa en rimlig uppgörelse med Hallsta pappersbruk om ersättning för den tid det tar för skiftarbetarna att göra en korrekt avlösning. Vårt krav har varit att få en ersättning av samma storlek som våra kollegor på Braviken har sedan många år tillbaka.

Frågan hade därför hänskjutits till de centrala parterna med förhoppning att det där skulle finnas en större vilja till överenskommelse.

Tyvärr högg förbundet i sten även där.

Skogsindustrins representant hävdade att ”alla inte gjorde avlösning”!?! Här har företaget sagt att vi inte har någon skyldighet att avlösa och dessutom har man vägrat att betala för det – sen förväntar man sig tydligen att folk ändå skall leverera en ”avlösning”.

Vår hänvisning till Bravikens uppgörelse besvarades med att vi har generösare avrundningsregler än Wargön!

Någon överenskommelse kunde alltså inte nås och Hallsta Pappersbruk får fortsätta att profilera sig som ett bruk som inte hänger med i tiden när det gäller allmänna anställningsvillkor.

Gratis PRO-medlemskap.

Avd. 68 har beslutat subventionera det första årets (2009) medlemsavgift i PRO för dem som är medlemmar i 68:an och tänker gå med i PRO efter pensioneringen.

Håll ögonen öppna efter ett brev med närmare detaljer framöver.

Expeditionen

Besöksadress: Tyska Vägen 1

Tel: 0175-26 390

E-post: expedition@avd68.com

Postadress:

Pappers avd 68

Hallsta Pappersbruk

763 81 Hallstavik

Öppettider:

Månd - torsd: 7.30 – 16.30

Fredag: 7.30 – 16.00

Lunch: 12.00 – 13.00